

KAZALO

PREDGOVOR	11
UVOD	13
I. TEŽNJA K RAVNOVESJU IN SMISELNOSTI KOT TEMELJNO GIBALO ČLOVEKA	19
1. CELOSTNA PERCEPCIJA REALNOSTI ARHAIČNIH KULTUR	20
Uvod v temeljne koncepte	20
Arhaični obredni pomen katarze	21
Matriarhalni značaj neolitske kulture v Evropi	22
2. POSKUS ORISA TEMELJNIH PRINCIPOV OBREDA IN OBREDNE UMETNOSTI	27
O smotru staroselske umetnosti	27
Simbolika kroga – cikličnost arhaičnega sveta na različnih ravneh	29
Boginja, enačena s svetostjo narave in njenih ciklusov	31
Narava v funkciji materinskega božanstva	34
Sveta pipa kot simbol ravnovesja med ženskim in moškim počelom	35
3. PREHOD V PATRIARHAT NA OZEMLJU GRČIJE	37
II. OBREDNO GLEDALIŠČE STARE GRČIJE TER TRAGEDIJA IN KOMEDIJA	40
1. O IZVORU EVROPSKE GLEDALIŠKE UMETNOSTI	41
Gledališče pred grško tragedijo in komedijo	41
Tragedija kot ritual družbene moči	43
Preobrazba v razumevanju konflikta	44
Vloga smeha v obredju in antični komediji	45
Komedijska in elevzinski misteriji	48
2. UVOD V KULTNO GLEDALIŠČE IN RITUALNO DRAMO	50
Arheološki dokazi o obstoju kulturnih gledališč	50
Kostumi in maske	51
Možnosti gledaliških uprizoritev ritualnih dram	52
3. RAZLIKE MED ATIŠKO TRAGEDIJO (LITERARNO DRAMO) IN RITUALNO DRAMO	53
III. ELEVZINSKI MISTERIJI	60
1. OSNOVNE ZNAČILNOSTI IN OPIS	61
Grški misteriji	61
Izvor elevzinskih misterijev	63
Razvoj arhitekture Demetrinega svetišča v Elevzini	64
Mitolško jedro – Homerjeva interpretacija mita	65
Žensko obredje tezmoforij	66

2. ORIS POTEKA ELEVZINSKIH MISTERIJEV	69
Uvod v smoter in skrivnost elevzinskih misterijev	71
IV. DRAMATURGSKA INICIACIJSKE DRAME: »POTOVANJEV PODZEMLJE K BOGINJI PERZEFONI«	75
1. KAJ JE »PODZEMLJE«?	76
Arhetipskopsihološka interpretacija podzemlja	77
Arhaična (šamanska) interpretacija podzemlja	80
Katabaza v grških misterijih in vhodi v spodnji svet	82
2. PODZEMLJE IN ALUZIJE NA ELEVZINSKI MISTERIJV GRŠKI IN RIMSKI LITERATURI (NEKAJ PRIMEROV)	84
a) Vergil: <i>Eneida</i>	84
b) Sofoklej: <i>Ojdis v Kolonu</i>	85
c) Parmenid: <i>Fragment I</i>	88
3. POT V PODZEMLJE NA NAČIN INKUBACIJE – PRIMERI IZ RAZLIČNIH TRADICIJ	91
Pomen uvida v človekov življenjski namen in njegova etična komponenta	93
4. POSLEDICE ZANIKANJA »TEMNIH PROSTOROV MODROSTI PODZEMLJA« V SODOBNI DRUŽBI	96
Vpliv grških misterijev na antično kulturo	98
V. GLEDALIŠKOST ELEVZINSKIH MISTERIJEV	101
1. ELEVZINSKI MISTERIJ Z VIDIKA UPORABE GLEDALIŠKEGA MEDIJA	102
Prostorska razporeditev dogajanja v elevzinskih misterijih	102
Polemika o uprizoritvi svete poroke v Elevzini	103
Odrska uprizoritev drame – argumenti proti in za	106
Epigrafski viri o uprizoritvah mistične drame na drugih lokacijah (helenizem)	109
Možni vplivi elevzinskih misterijev na tragedijo in komedijo	111
2. PRIZOR EPIFANIJE PERZEFONE	113
Teofanija Perzefone in vprašanje poosebljanja oz. imitacije boginje	114
Prizor v Anaktronu	116
Režija in izvedba obrednogledališke stvaritve	118
3. RAZMIŠLJANJE O MOŽNOSTI NOVE OPREDELITVE POJMA RITUALNA DRAMA	121
Drama in <i>dromenon</i> (<i>dromena</i>)	121
<i>Logomena</i> – pomen besede	122
Ali ima obredno gledališče stare Grčije misterijski značaj?	124
Opredelitev pojma »starogrško obredno misterijsko gledališče«	126
VI. REVALORIZACIJA ŽENSKIH LIKOV: OŽIVLJANJE KOLEKTIVNIH ARHETIPOV »PODZEMLJA« EVROPSKE KULTURE	128